

gyűjtő: PONGRÁCZ WILMOS

gyűjtés ideje: 1984.

TART.: MADÁRIZESUTÓK

3 lap, 1 rajz — duplum!

Földrajzi mutató: CSAKÁNY

Szakmutató: VII

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

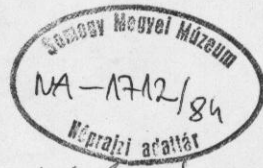
KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRMA'S

ATUENETUE A NA-105/84-es TETELE ALÓL.

105-84

Madárjeseztők.

A hártovs madarak eleven védekezés - amióta ismert a földművelés - valamilyen formában mindig szükség volt és méltán suert tetemes hárt tudnak okozni merőben, veteményeskertekben, gyümölcsösökben egyaránt. Merőben bura, napraforgó, kukorica vetésekben, veteményeskertben mák, uborkaborsó, paradicsom ültetvényben, gyümölcsösben szersenyet, meggyet, szőlőt, szilvát pusztítják de örett hártét, almát is kikeredik, hülönösen az sori fajtakat, mikor más gyümölcsöt nem találunk.

A buzavetésben erős idején tudnak hárt tenni. A talános védekezésű mód a madárjeseztő felállítására. (11) A kerttalaku árszoludnyra soka kabátot, rozsz papkát nagy kalapot tornak, nyakára sines rongyprallagot kötnek, anelyek a leggyengébb levegő mozgásra is leleghi kendernek. A szilvarendes időben a rozsb ha véletlen niszall is látja, hogy kártódlása nem esik, vége a tudományunk, ropatoson ellepik a buzatáblát is megdörzömélják. Most már csak a kolompolás is ostondumogats használ ellünk.

Napraforgót, kukoricát - szütem érett állapotban - fécánok, hányak pusztítják. A védekezés itt a kővetkesi.

Görényfogó ropatával minél tölt szarkát fogni. A fogó tányerjára szirizsel tyuktojást ragasztanak.

A branka szereti a tojást, próbálja ellopni
 de a táwyj morditárahor a sapda felszabadul
 is megfogja. Az egy fogott brankákat 3-4 u. magas
 karokra kell kötni. 12/ A hártörök elvárásnak.

Az ilyen nédekerést gyakran kell ellenőrizni
 most a nagyolt szárnyas ragadozók letörtek a
 szarkákat.

Hukorica vetésben is ugyanert alkaluarrak.

Vetésnyesben kukorboró is paradicsom
 agyarak fölé kifeszített spangára fehér ronggyal
 rövid szallagokat (nylout is) kötöznek. 13/

Egyre szélben is morogtak a szallagok is a kukorboró,
 paradicsom fiatal hajtásait röpkelő veréket
 elriasztják. Hukorica utatól maderat is proktak
 formálui olyanok, hogy a kutaba kétfelől
 lúdtollat szúrak. 14/

Az egyik köré - más érés kezdésén - rékoyabl
 karokra használatatlan cserepöccögöt, 15/ nagy
 szines farkat tesznek, 16/ Az edények alját kékkaort-
 ják is a hark végére pregenik. Ez nem tudja ledobni.
 Az érés idején szines szallagot is kötnek vékony
 mátyulóra.

Gyümölcsben a kelyet alkaluarrak,
 külövöscu pengélyek ellen 17/

Rámára felszerelt, jól állat kömnyen
 meghajtható propeller tengelyére spangával két
 olvadomaként rögzítettek, amelyek elénk az alattuk
 lévő, irben meghajlitott és ugyancsak spangával
 felerősített rékoy bádoglevert. Erősebb szellőkezőre

fűlriketítő kelepelés elriasztja a madarakat.
 leginkább cserepuszra és meggyszára rögzítik. Klaróra
 huzott fehér üveget is szoktak a fára tűnni, fény-
 verődése gyáms, a madaraknak. 181

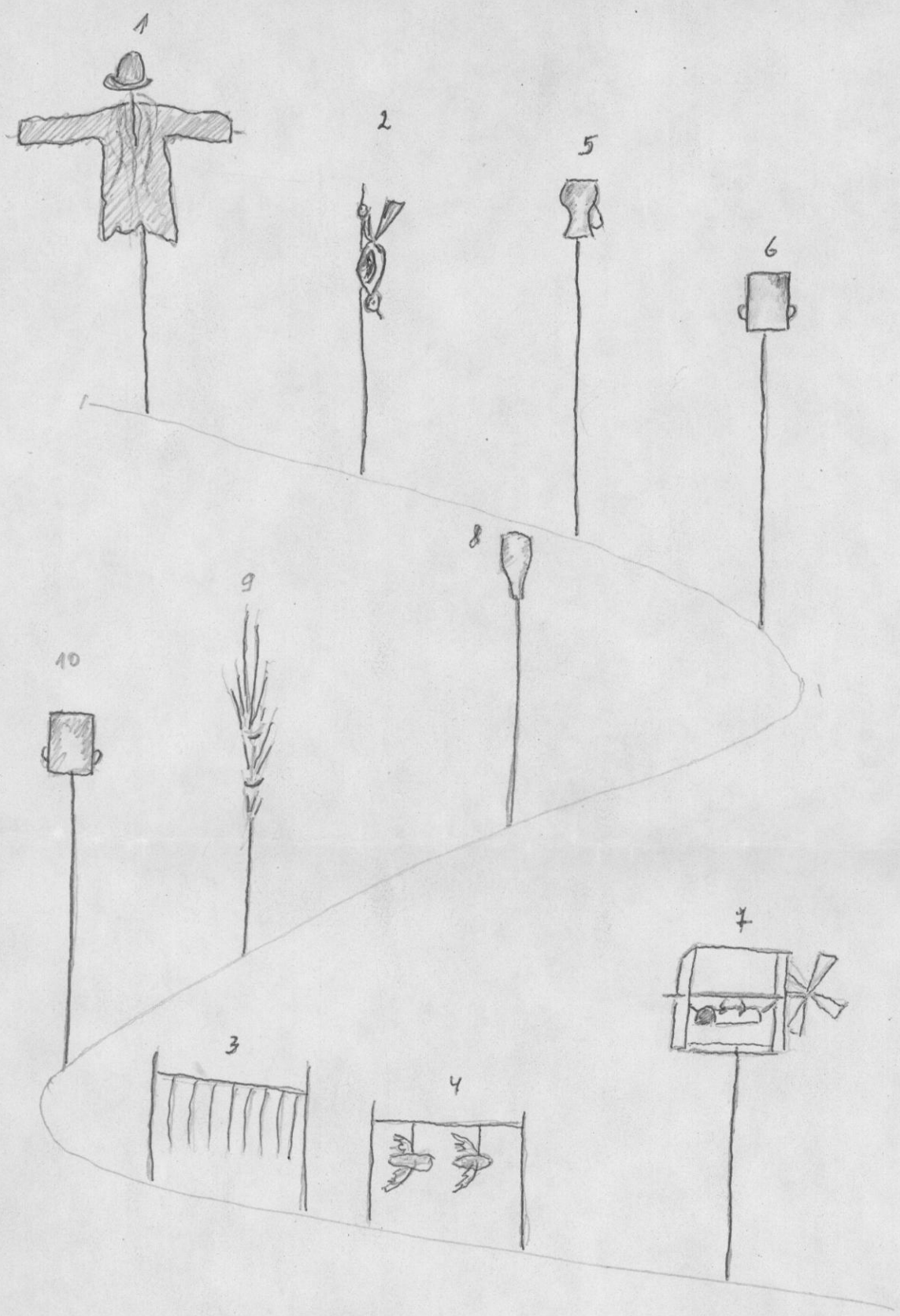
Gyümölcsfára - nyárkörté, kajszibarack-
 elhasznált vesszőseprűt biggyesztnek. 191

Szőlőben - ahol a perogolyok igen erőszakosak -
 percek alatt mérhetetlen károkat okoznak, -
 általában riasztásul pruntek, a kelep használatos,
 ezen kívül elhasznált alumínium edényt vagy
 műanyag tasakot hirtelen karba és odakötözik. 140
 Kúnta rossz újjas, kolompolui is szoktak.

Bárhogy szokodik az ember azért a szemfüles
 madarak nem manasnak, hanem mert kórosok
 de még pusztadörzse is sok, átrepülnek egyik
 dűlőlől a másikra.

A rogyzerek alkalmasával sajnos sok
 madár elpusztul.

Előfordások: Darabos Gymsz. tor. nyugdíjas 85 évek
 Szobi Vendel " " 75 "
 Bersek József " " 84 "

105-84

Madárjeseztők.

Sárospoly Múzeum
NA-1712/84
Néprajzi aratóár

A hártovs madarak eleven védekezés - amióta ismert a földművelés - valamilyen formában mindig szükség volt és méltán suert tetemes hárt tudnak okozni merőben, veteményeskertekben, gyümölcsösökben egyaránt. Merőben bura, napraforgó, kukorica vetésekben, veteményeskertben mák, uborkaborsó, paradicsom ültetvényben, gyümölcsösben szersenyet, meggyet, szőlőt, szilvát pusztítják de örett hártét, almát is kikeredik, hülönösen az sori fajtákat, mikor más gyümölcsöt nem találunk.

A buzavetésben erős idején tudnak hárt tenni. A táladnos védekezésről mód a madárjeseztő felállítására. (11) Hozottalaku árszoludnyra soka habátst, rozsz papkát nagy kalapot tornush, nyakára sines rongyprallagot kötnek, anelyek a leggyengébb levegő mozgásra is leleghi kendernek. Eln szálomdes időben a rozsb ha néletlen niszall és látja, hogy kaitódlása nem esik, vége a tudományunk, ropatosom ellepik a buzatablét és megdörzömélják. Most már csak a kolompolás és ostondumogatás használt ellünk.

Napraforgót, kukoricát - szütem érett állapotban - fécánok, hányak pusztítják. A védekezés itt a kővetkesi.

Görényfogó ropatával minél tölt szarkát fogni. A fogó tányerjára szirizsel tyuktojást ragasztanak.

A branka szereti a tojást, próbálja ellopni
 de a táwyer morditárahor a sapda felszabadul
 is megfogja. Az egy fogott brankákat 3-4 u. magas
 karokra kell kötni. 12/ A hártörök elvárakodnak.

Az ilyen rédekezést gyakran kell ellenőrizni
 mert a nagyobt származó ragadozók letörlik a
 szarkákat.

Thukorica vetésben is ugyanert alkalmasra.

Vetésnyesben kukorboró is paradicsom
 ágakkal fölé kifeszített spángára fehér ronggyal
 rövid szallagokat (nylout is) kötöznek. 13/

Egybe szélben is morognak a szallagok is a kukorboró,
 paradicsom fiatal hajtásait röpkelő veszeket
 elriasztják. Thukorica szutaból maderat is szoktak
 formálni olyanképpen, hogy a szutaba kétfelől
 lúdtollat szúrnak. 14/

Az egyik köré - más érés kezdete - rékoyabb
 karokra használatatlan cserepöccöket, 15/ vagy
 sínes farokat tesznek, 16/ Az edények alját kékkaort-
 ják is a hárk végére pregerik. Ez nem tudja ledobni.
 Az érés idején sínes szallagot is kötnek vémelyik
 mátkujára.

Gyümölcsben a kelyet alkalmasra,
 különböző pengélyek ellen 17/

Rámára felszerelt, jól állat kömnyen
 meghajtható propeller tengelyére spángával két
 olvadomalkat rögzítenek, amelyek elénk az alattuk
 lévő, irben meghajlitott és ugyancsak spángával
 felerősített rékoy kádogleuert. Erősebb szélökeire

fülsziketítő kelepelés elriasztja a madarakat.
 leginkább cserepuszra és meggyszára rögzítik. Klaróra
 huzott fehér üveget is szoktak a fára tűnni, fény-
 verődése gyáms, a madaraknak. 181

Gyümölcsfára - nyári körte, kajszibarack-
 elhasznált vesszőseprűt biggyesztenek. 191

Szőlőben - ahol a perogolyok igen erőszakosak -
 percek alatt mérhetetlen károkat okoznak, -
 általában riasztásul prűntűt a kelep használatos,
 ezen kívül elhasznált alumínium edényt vagy
 műanyag tasakot hirtelen karba és odakötözik. 140
 Kiváltképpen a szőlő szőlő, kolompóli is szoktak.

Bárkogy szokodik az ember azért a szemfüles
 madarak nem manasnak, hanem mert kóborlására
 de még pusztadörzre is sok, átrepülnek egyik
 dűlőlől a másikra.

A regyzeret alkalmasánál sajnos sok
 madár elpusztul.

Előfordások: Darabos Gyűs tor. nyugdíjas 85 évek
 Szobi Vendel " " 75 "
 Berank Gyűs " " 84 "

